

Włodzimierz MAJDEWICZ

„PTTK w 70. rocznicę Września 1939-2009”

Dobiegła końca ogłoszona przez Komisję Turystyki Pieszej ogólnopolska akcja imprez pieszych „PTTK W 70. ROCZNICĘ WRZEŚNIA 1939-2009”. Na terenie całej Polski wędrowaliśmy szlakami wytyczonymi przez miejsca walk żołnierzy polskich w 1939 roku. W dużych zorganizowanych grupach, drużynach rajdowych, w grupach przyjaciół i indywidualnie przemierzaliśmy tereny, gdzie przed siedemdziesięciu laty walczyli żołnierze z polskimi orłami na czapkach. Odwiedzano pola krwawych bitew i potyczek. Na wojennych cmentarzach, na zapomnianych samotnych żołnierskich mogiłach i pod pomnikami zapłonęły znicze.

Zanim do tego doszło, w dniu 12.09.2008 roku w trakcie 51. Ogólnopolskiego Zlotu Przewodników Turystyki Pieszej PTTK w Lublinie po raz dwudziesty drugi zebrał się zespół działaczy zajmujących się tematyką historyczną w imprezach turystyki pieszej. Spotkali się, aby kontynuować dyskusję nad popularyzacją wiedzy historycznej i nasycaniem tą tematyką imprez turystyki pieszej. Dzielili się informacjami dotyczącymi aktualnych działań związanych z tematyką historyczną na szczeblu centralnym i inicjatyw lokalnych.

Prowadzący obrady w imieniu Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego przedstawił wstępne założenia organizacyjne ogólnopolskiej akcji imprez turystyki pieszej poświęconych 70. rocznicy września 1939 roku. Zespół zaakceptował przedstawione założenia organizacyjne akcji rocznicowej. W trakcie dyskusji wyłonił się wniosek mówiący o potrzebie wydania wzorem lat poprzednich ogólnopolskiej pamiątkowej odznaki turystycznej.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami wiodącą imprezą był odbywający się pod patronatem KTP ZG PTTK Indywidualny Rajd „**PAMIĘTAMY TAMTEN WRZEŚNIĘ 1939-2009**”. Organizatorem tej imprezy była Komisja Turystyki Pieszej Oddziału Stołecznego im. Aleksandra Janowskiego w Warszawie. Celem rajdu było zapoznanie uczestników z historią i miejscami walk w kampanii wrześniowej 1939 r. oraz przypomnienie postaci i oddziałów Wojska Polskiego odznaczonych Orderem Virtuti Militari za szczególne męstwo we wrześniu 1939.

Do uczestnictwa w rajdzie zaproszeni zostali miłośnicy wszystkich dyscyplin turystyki. Wędrowano indywidualnie lub w drużynach 10-15 osobowych. Założono, że każdy uczestnik (drużyna), aby zaliczyć udział w rajdzie, powinien zwiedzić 5 miejsc, w których rozegrały się bitwy we wrześniu i październiku

1939 roku. Niezależnie od tego należało zwiedzić 5 miejscowości związanych z oddziałami Wojska Polskiego odznaczonymi Orderem Virtuti Militari. Wykaz tych oddziałów znajdował się w załączniku do regulaminu. (Miejsca stacjonowania, pola bitew, cmentarze, muzea, pomniki, tablice pamiątkowe). Wymagano potwierdzenia w terenie na karcie rajdowej przebycia tras i zwiedzanych miejscowości. Uczestnicy rajdu byli zobowiązani do udokumentowania historycznych związków zwiedzanych miejsc z wydarzeniami,

które rozegrały się w 1939 roku w formie fotografii, kaset wideo, szkiców, rysunków lub widokówek przedstawiających zwiedzane obiekty oraz krótkich opisów krajoznawczych.

Impreza ta cieszyła się dużym powodzeniem. Uroczyste zakończenie Ogólnopolskiego Indywidualnego Rajdu „PAMIĘTAMY TAMTEN WRZESIEŃ 1939-2009” odbyło się w sobotę 17 października 2009 roku w gmachu Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

Jak pamiętamy jednym z wniosków ze Zlotu w Lublinie było wydanie pamiątkowej odznaki. Wniosek zrealizowano wydając odznakę turystyczną „**SZALAKIEM ŻOŁNIERSKICH NIEŚMIERTELNIKÓW**”. Odznaka ta, kształtem nawiązująca do noszonych przez żołnierzy „nieśmiertelników”, wydana została przez KTP ZG PTTK wspólnie z Oddziałem PTTK Ziemi Jaworskiej w Jaworze. Okazało się to możliwe dzięki Henrykowi Antkowiakowi i Firmie GANT.

Wiele jednostek PTTK z różnych stron Polski zorganizowało ciekawe rocznicowe imprezy, wiele wystąpiło z interesującymi rocznicowymi inicjatywami. Na przykład Oddział PTTK im. ks. ppłk dr Władysława Łęgi w Grudziądzu ustanowił Regionalną Odznakę Krajoznawczą „**SZLAKAMI 18. PUŁKU UŁANÓW POMORSKICH**”. (Regulamin tej odznaki opublikowaliśmy w poprzednim wydaniu „Piechura” – przyp. red.)

Cieszy fakt, że wiele z tych rocznicowych rajdów i wycieczek organizowano z myślą o młodych turystach. Do tego rodzaju imprez należy zaliczyć IX Rajd Patriotyczno-Turystyczny po Tarnowie „**Szlakami Żołnierzy Września 1939**” zorganizowany przez wyspecjalizowany w tematyce historycznej Oddział PTTK w Tarnowie.

Kolejna oferta dla młodych to XLVII MŁODZIEŻOWY RAJD PO ZIEMI SANOCKIEJ „**w 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej**” zorganizowany przez

Zarząd Oddziału PTTK „Ziemia Sanocka” w Sanoku. Rajd ten organizowany jest cyklicznie, a tym razem zorganizowany został dla uczczenia 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Trasa rajdu nawiązywała do najważniejszych wydarzeń wojny w tym regionie przebiegając w okolicy Dukli i Chyrowej, przez „Dolinę Śmierci”. W rajdzie uczestniczyło ponad 100 dzieci wędrujących wraz z opiekunami. W dniu imprezy 18.09.2009 roku pogoda i humory dopisały uczestnikom przez cały czas trwania imprezy. Na zakończenie młodzież pytała już o termin następnego rajdu.

Przez młodzież szkolną zdominowany był także XXXIX Rajd Pieszy Południowego Mazowsza „**Głowaczów – Matyldzin 1939-2009**” zorganizowany przez Oddział PTTK im. Wiktora Krawczyka w Warce.

Do walk w obronie stolicy odwoływał się rajd „**Śladami II wojny światowej na Ochocie**” zorganizowany dla młodzieży szkolnej przez Oddział PTTK Ochota w Warszawie.

Kolejne udane rocznicowe imprezy to:

Młodzieżowy Rajd „PTTK w 70. rocznicę Września 1939-2009” zorganizowany przez SKKT PTTK „Włóczykije” przy Gimnazjum w Bojanowie.

VII Rajd „**Szlakiem walk nad Wartą 1939**” zorganizowany przez Koło „Sieradzki Szwędaczek” z Oddziału PTTK w Sieradzu. Imprezie towarzyszyła lokalna prasa. Niezwykle ciekawe materiały historyczne zawierał kwartalnik „Na Sieradzkich Szlakach” poświęcony w całości 70. rocznicy walk nad Wartą.

Organizatorzy imprez rocznicowych w podziękowaniu za włączenie się w ogólnopolską akcję imprez pieszych „PTTK W 70. ROCZNICĘ WRZESNIA 1939-2009” otrzymają specjalne dyplomy.